

Felnőttoktatás

A felnőttoktatási tagozat nevelési programja

1. A nevelés és oktatás általános célkitűzései

A gimnáziumi felnőttoktatás célja olyan ismeretek nyújtása és képességek fejlesztése, amelyek átfogják az általános műveltség középiskolai körét, tekintetbe véve a tanulók élettapasztalatait és korábbi tanulmányait, rendezve és kiegészítve ezek eredményeit.

Az esti munkarend szerint működő tagozatunk megteremti az érettségi, a középfokra alapozott szakképzés, a felsőfokú továbbtanulás, a munkaerő-piacon történő előnyösebb elhelyezkedés, illetve a szakmai végzettség megszerzésének lehetőségét.

A felnőttoktatásra jelentkezők részben az általános iskola, esetleg a szakiskola elvégzése után általában több éves kihagyással folytatják nálunk tanulmányaikat. Legtöbbjüknél a fő motiváló tényező az egzisztenciális kényszer, mivel a legtöbb munkáltató érettségihez köti a munkahely megtartását. Társadalmilag is sok közöttük a szociális-, családi-, egészségügyi hátrányokkal élő. Tanítványaink között egyre többen nappali rendszerű oktatásból estek ki családi okok, illetve munkavállalás miatt. Tagozatunkon is évről évre emelkedik a tanulási nehézségekkel, részképeség zavarral (pl. diszlexia, diszkalkulia) küzdő tanulók száma.

Céljaink:

- Az általános iskolában, a szakképző intézményben, a munkahelyen és egyéb területeken szerzett ismeretekre és képességekre építve a tanulók általános műveltségének továbbfejlesztése, gyarapítása.
- A tanulók kommunikációs és tanulási képességeinek fejlesztése. Az egész életen át tartó tanulás igényének felébresztése és az ahhoz szükséges képességek kialakítása.
- A tanulók életviteléhez, társadalmi létformákhoz, a világban való tájékozódáshoz szükséges képességek kialakítása, továbbfejlesztése. A pályamódosításhoz, további képzési folyamatokba való bekapcsolódáshoz szükséges képességek és a munkaerőpiacon történő változásokhoz való alkalmazkodás fejlesztése. A tanulók társadalmi beilleszkedésének elősegítése.
- Egyéni hátrányok leküzdésének és a korábbi kudarcok kompenzálásának segítése.
- A tanulók személyiségfejlesztése, szocializálásának támogatása.
- A megfelelő képességű tanulók felsőfokú továbbtanulásra való alkalmasságának megalapozása és a továbbtanulás lehetőségének biztosítása.

Céljainkból következő feladataink:

- A középszintű érettségi vizsgára való felkészítés.
- Az általános műveltség megalapozása, fejlesztése, gyarapítása.

- A tanulók pályamódosításra való törekvésének, illetve további képzési folyamatokba – különösen a felsőfokú oktatásba - való bekapcsolódásának elősegítése és megalapozása.

2. Személyiségformálás, egészségfejlesztés

A felnőttoktatás céljaiból és feladataiból következnek a személyiségformálás általános feladatai:

- A tanulók sajátítsák el a megismerés újabb módszereit, fejlődjön gondolkodásuk, problémafelismerő, problémamegoldó és ítélőképességük. Legyenek képesek fejlődésre, illetve tovább fejlődésre. Továbbá fontos, hogy állandó önművelődési igény alakuljon ki bennük, valamint tudják önállóan, alkotó módon feldolgozni a tantervekben rögzített művelődési tananyagot.
- Az erkölcsi nevelés érdekében fokozottan törekszünk arra, hogy a tanulók viselkedését tudatosság, meggyőződés, a közösség iránti felelősségérzet hassa át. Értsék a tanulással és munkával kapcsolatos munkaerkölcs és kultúra tartalmát, jelentőségét, becsüljék a minőségi munkát mind a tanulásban, mind a munkahelyen.
- A gimnáziumi nevelés során törekszünk arra, hogy a tanulóknál az esztétikum befogadásának és értékelésének igényét fejlesszük, érezzék, hogy megnyilatkozásaikban és magatartásukban, az otthoni, a munkahelyi és iskolai környezetükben értékesnek és követendőnek tekintsék az esztétikus formákat.

Fontos feladatunk az egészséges életvitel igényének kialakítása és elsajátítása. A tantárgyi és az osztályfőnöki programok tartalmazzák az egészséges életmódhoz kapcsolódó ismeretek átadását, megbeszélését.

Az osztályfőnök elősegíti az osztályába érkező, sok esetben alulszocializált, motiválatlan, ismerethiányokkal küszködő tanulók iskolai előrehaladását, továbbá a tanulás sikeressége érdekében felgyorsítja az osztályközösség kialakulását. A pedagógusok segítik a tanulókat önmaguk jobb megismerésében, tárgyadják érdeklődési körüket, fejlesztik képességeiket, jó tulajdonságaikat.

3. Tanórán kívüli foglalkozások, szabadidős tevékenységek

Az eredményes és színvonalas nevelő-oktató munka érdekében különböző tevékenységeket, programokat szervezünk. A tanulmányi versenyek, szalagavató, ballagás, kirándulások már hagyománnyá nőttek ki magukat, így természetesen ezeket a lehetőségeket továbbra is felkínáljuk, sőt bővítjük azokat:

- Tanulmányi versenyek:
- Történelem
- Szavalóverseny
- Múzeumlátogatások
- Nemzeti ünnepekről és napokról elsősorban történelem és magyar órákon emlékezünk meg, illetve filmvetítéseket szervezünk.
- Szalagavató
- Ballagás

- Tanulás-módszertani tréningek
- Tanulmányi kirándulások
- Színházlátogatások

4. Helyi tanterv

A felnőttoktatási tagozaton egységes óratervet használunk. A tantárgyi óraszámok és a heti összes óraszám megfelel a Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény és a 2020. évi Nemzeti alaptanterv útmutatásai alapján készült Felnőttoktatási kerettantervben foglaltaknak. Tagozatunkon évfolyamonként 2 – 2 - összesen 8 osztályban – folyik a gimnáziumi felnőttoktatás. Esti munkarend szerint tanítunk heti 18 - 19 tanítási órában. Minden évfolyamon heti két alkalommal, továbbá havi egy szerdai alkalommal van tanítás.

Tagozatunk elsődleges célja a középszintű érettségi vizsgára való felkészítés. 2005-től, a kétszintű érettségi bevezetésével az érettségi vizsga minden tekintetben egységes a nappali tagozatos és a felnőttoktatásban résztvevők számára egyaránt. A kötelező érettségi tantárgyak: magyar nyelv és irodalom, történelem, matematika, idegen nyelv; továbbá egy kötelezően választandó tantárgy. A magyar nyelv, az irodalom, a történelem, a matematika és az angol nyelv tantárgyakat négy éven keresztül tanítjuk, a választhatókat két – három évig. A tizenkettedik évfolyamon további érettségi előkészítés lehetőségét biztosítjuk a leggyakrabban választott tantárgyakból. Az egyes tantárgyak helyi tanterve tartalmazza, hogy mely ismereteket kell a tanulóknak egyéni felkészülés keretében elsajátítaniuk.

A középszintű érettségire való felkészítés a kötelező tantárgyakból a megadott órakeretben történik, a biológia, a földrajz és a digitális kultúra tantárgyakból pedig heti 2-2 óra áll rendelkezésre a tizenkettedik évfolyamon, illetve földrajz tantárgyból – a sikeres előrehozott érettségi teljesítése érdekében – a tizenegyedik évfolyamon is biztosítunk heti 2 óra érettségi előkészítőt.

Idegen nyelv tanítása esetén élünk a törvényben engedélyezett csoportbontás lehetőségével valamennyi évfolyamon. Az elmúlt évek tapasztalatai és az igények alapján első idegen nyelvként – négy éven keresztül - angol nyelvet tanítunk csoportbontásban, amely csoportokat az év eleji felmérés alapján alakítanak ki a szaktanárok.

A felkészítések eredményeként – általában - angol nyelv és földrajz tantárgyakból több tanuló is tesz előrehozott érettségi vizsgát. A sikeres előrehozott érettségi vizsgát tevő tanulók kérvény alapján mentesülnek a tanórák további látogatása és az értékelés alól.

Emelt szintű érettségire való felkészítés – a rendelkezésünkre álló órakeretben - nem biztosítható, de az ezt igénylő tanulókat támogatjuk, segítjük céljuk elérésében.

A tankönyveket a helyi tanterv követelményének megfelelően a munkaközösségben egyeztetve választják ki a szaktanárok. A tankönyvek kiválasztásánál különösen fontosnak tartjuk, hogy megfeleljenek a helyi tantervnek és az érettségi követelményeknek is, további önálló tanulásra is

alkalmazhatók legyenek. A tankönyveket a fent leírt módon összeállított tankönyvlista alapján a tanulók egyénileg szerzik be.

Azok a tanulók, akik valamely tantárgy(ak)ból más iskolában a korábbi években már teljesítették a mi Pedagógiai Programunkban meghatározott óraszámokat, mentességet kérhetnek az adott tantárgy(ak) tanulása és értékelése alól. A mentességről a tagozatvezető hoz határozatot.

A tagozatvezető a szorgalmi időszakban hétfőnként és csütörtökönként 14 és 15 óra között tart fogadó órát.

A felnőttoktatási tagozaton tanított tantárgyakat és az óraszámokat a következő táblázat tartalmazza:

Heti óraszámaink a 2020-as NAT-ra épülő Felnőttoktatási Kerettanterv alapján					
Tantárgy	9. évfolyam	10. évfolyam	11. évfolyam	12. évfolyam	Összesen
Magyar nyelv	1	1	1	1	4
Irodalom	3	2,5	2	2,5	10
Matematika	3	3	4	4	14
Történelem	2	2	3	3	10
Angol nyelv	3,5	3,5	3,5	3,5	14
Fizika	1	1			2
Kémia	1	1			2
Biológia	1	1			2
Földrajz	1	1			2
Digitális kultúra	1	1	0,5		2,5
Művészetek			1	0,5	1,5
Természettudomány			2		2
Mozgókép-és médiaism.			1		1
Állampolgári ismeretek				1	1
Osztályfőnöki	1	1	1	1	4
Érettségi előkészítő			2	6	8
Összesen	18,5	18	19+2	16,5+6	80

A heti felhasznált órakeretünk:

	9.	10.	11.	12.	
Heti óraszám osztályonként	18,5	18	19	16,5	
Angol csoportbontással	22	21,5	22,5	20	
Évfolyamonkénti 2 osztály	44	43	45	40	172
Órarendi érettségi előkészítők			2	6	180

Korrepetálások, előkészítők	1	1	1	5	8
Heti órakeretünk összesen	45	44	48	51	188

5. Beiskolázás

A Nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC törvény 60.§ (3) szerint:

„A tanuló attól a tanévtől kezdve folytathatja a tanulmányait felnőttoktatás keretében, amelyben a tizenhatodik életévét betölti.”

Kilencedik osztályba az a személy vehető fel, aki az első nyolc osztályt eredményesen elvégezte, vagy akinek azzal egyenértékű iskolai végzettsége van.

Magasabb osztályba való felvételt csak annak a tanulónak kell kérnie, aki az előző osztályt más iskolában végezte, vagy aki tanulmányait az iskolavezetés hozzájárulása nélkül szakította meg. A magasabb osztályba való felvétel feltételeiről, illetve egyéb oktatási intézményben megkezdett tanulmányok alapján a tagozatra való felvétel feltételeit és a különbözeti vizsga szükségességét egyéni elbírálás alapján a felnőttoktatási igazgatóhelyettes állapítja meg. Szakértői véleménnyel rendelkező tanuló felvételéről a nevelőtestülettel való egyeztetés alapján a tagozatvezető dönt.

6. Magasabb évfolyamba lépés, továbbhaladás

A tanuló magasabb évfolyamba léphet, ha tanulmányi kötelezettségeit minden – az adott tanévre vonatkozó - tantárgy törzsanyagából legalább elégséges minősítéssel teljesítette. A tantárgyi követelményeket, a tudásellenőrzés és az értékelés elveit a tantárgyak helyi tanterve tartalmazza.

Az a tanuló, aki a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, javítóvizsgát tehet. (20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet 64. § (7)) A javítóvizsga helye az az iskola, amelyben a tanuló a tanévet elégtelen osztályzattal zárta.

Évfolyamisméltléssel folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki 3-nál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, illetve ha javítóvizsgája valamely tantárgyból nem sikerül. Akinek igazolt és igazolatlan mulasztásai meghaladják a tanévi 125 órát, illetve aki a tantárgyi óraszám 30 %-áról hiányzott, ezáltal nem osztályozható, a tantestület osztályozó vizsgára utasíthatja.

Az a tizedik vagy tizenegyedik osztályos tanuló, aki teljesítette egy adott tantárgyból a gimnáziumi követelményeket és osztályozó vizsgát tett, az adott tantárgyból – az érvényes jogszabályok szerint – előrehozott érettségi vizsgát tehet.

A gimnáziumi tanulmányok befejezése, a 12. osztály eredményes elvégzése után a tanulók a 100/1997.(VI.13.) Kormányrendelet előírásai szerint érettségi vizsgát tehetnek.

7. Az iskolai számonkérés követelményei és formái

A tanítási-tanulási folyamat kezdetén, közben és végén egyaránt nagy jelentőségű és szükséges, hogy ellenőrizzük és értékeljük a tanulók teljesítményét. Ez egyértelműen tájékoztatja a tanulókat és a pedagógust arról, amit a tanítással és a tanulással valóban elértek, és amit még tenniük kell. Célunk, hogy a folyamatos értékelés a tanulókat vezesse rá az önértékelésre, ösztönözze a teljesítményüket, ébresszen tanulási kedvet.

A tudásellenőrzés célja, hogy a pedagógus képet kapjon arról, hogy a tanuló mennyire sajátította el a tananyagot, mennyire felelt meg a követelményeknek; a tanuló visszajelzést kapjon arról, hogy milyen eredménnyel járt a tanulása.

A tudásellenőrzés formái: iskolai és házi dolgozatok, vizsgák. A tanulmányok alatti vizsgák fajtái: különbözeti vizsga, évközi és év végi vizsga, osztályozó vizsga, javítóvizsga, a gimnáziumi tanulmányok lezárása után érettségi vizsga. A tanulmányok alatti vizsgák sikeréhez – elégséges osztályzathoz - legalább 30 %-ot kell elérni.

7.1 Különbözeti vizsga

Ha a tanuló

- más gimnáziumban, vagy
- szakgimnáziumban, szakközépiskolában, vagy
- szakképző, szakmunkásképző, vagy szakiskolában, illetőleg
- külföldön (Fordító Iroda által kiállított hiteles fordítás szükséges)

szerzett bizonyítvány alapján jelentkezik tagozatunkra, mindazon tantárgyak tananyagából, melyeket alsóbb osztályokban tanítunk, de ő az előző iskolájában nem tanulta a mi követelményünk szerinti óraszámban, különbözeti vizsgát kell tennie.

A különbözeti vizsga azokra a tantárgyakra terjed ki, amelyeket a tanuló az érvényes tantervi követelmény és bizonyítványának egybevetése alapján megállapíthatóan az előző osztály(ok)ban nem, illetve nem megfelelő óraszámban tanult.

Különbözeti vizsgát októberben, januárban és augusztusban lehet tenni. A különbözeti vizsga vizsgabizottság előtt történik. Ennek elnöke a tagozat vezetője, tagjai az általa kijelölt tanárok és a jegyző. A sikertelen különbözeti vizsga egy ízben javítható a legközelebbi vizsgaidőszakban. Az a tanuló, aki októberben vagy januárban tesz különbözeti vizsgát, addig a magasabb évfolyam foglalkozásait feltételesen látogathatja.

A különbözeti vizsga javítóvizsgájának sikertelensége esetén a tanuló tanulmányait az alacsonyabb évfolyamon folytathatja.

A különbözeti vizsga eredményét hazai bizonyítvány esetén a tanuló bizonyítványába kell bejegyezni.

A külföldi, szakgimnáziumi, szakközépiskolai és a szakmunkás bizonyítvány alapján különbözeti vizsgát tett tanulónak új bizonyítványt kell kiállítani a különbözeti vizsga eredményének bejegyzésével.

7.2 Évközi és év végi vizsgák

Az esti munkarend szerint működő tagozatunkon alapvetően a tanév elején meghatározott és kihirdetett vizsgarendszer alapján történik a tanulók beszámoltatása, de témaközi írásbeli dolgozat bármikor íratható. A 9., 10. és a 11. évfolyamon 3 évközi vizsga (negyedév, félév és háromnegyed év) és év végi vizsga van, míg a végzős évfolyam a tanév során háromszor számol be vizsgák. Az első és harmadik vizsgaidőszakban írásbeli számonkérés történik, míg félévkor és év végén írásban és szóban adnak számot tudásukról a tanulók. A vizsgaidőszakok pontos idejét a tagozat munkaterve alapján az első tanítási napon kihirdetjük.

A szaktanár a tanév elején minden csoportjában ismerteti a tantárgyi és formai követelményeket, a teljesítmények és az érdemjegyek közötti összefüggéseket, a vizsgákon, ill. az évközben szerzett osztályzatok súlyozását, a számonkérések várható számát, az értékelés módját, a hiányzás vagy rossz teljesítmény esetén a pótlási vagy javítási lehetőségeket. A bizonyítványba kerülő érdemjegyet a szaktanár az évközi, az év végi vizsgák, valamint a témaközi számonkérések eredményeiből – a tanév elején kihirdetett súlyozások szerint - határozza meg.

Az évközi és az év végi vizsgadolgozatok időpontját legalább egy héttel a vizsgaidőszakot megelőzően közölni kell a tanulócsoporttal. A vizsgadolgozatokat a szaktanár a tanév végéig (augusztus 31.) megőrzi. Az évközi és az év végi vizsgák a szaktanár előtt folynak. A matematika és a digitális kultúra tantárgyakból – az érettségi vizsgához hasonlóan – elégtelen írásbeli beszámoló esetén van szóbeli vizsga (kivéve az első és harmadik beszámolót).

A beszámoló írásbeli részének időtartama magyar nyelv és irodalomból, matematikából, történelemből és idegen nyelvből kettő, a többi tantárgyból egy tanítási óra. A dolgozatokat a szaktanár a szóbeli vizsga időpontjáig kijavítja és a szóbeli vizsgán a tanulónak megtekintésre átadja.

A szóbeli vizsgákon a tanulók tétellapot húznak. Minden tétellapnak több kérdést kell tartalmaznia, és alkalmat kell adni - a tantárgy természetétől függően – a problémák, feladatok önálló megoldására is.

Az elmulasztott vagy megszakított beszámoló utólagos letételére - a tanuló kérelme és a mellékelt igazolások alapján - a felnőttoktatási igazgatóhelyettes adhat engedélyt. A következő beszámolóra bocsátás feltétele a megelőző beszámoló teljesítése, valamint a szaktanárok által meghatározott feltételek teljesítése.

Annak a nem tanköteles korú tanulónak, aki beszámolási kötelezettségnek a beszámoló időszakában, illetve az elhalasztott beszámolóra előírt határidőig nem tesz eleget, tanulói jogviszonya megszűnik.

7.3 Osztályozó vizsgák

Az a tanuló, akinek igazolt és igazolatlan mulasztásai meghaladják a tanévi 125 órát, illetve aki egy-egy tantárgyból az évi óraszám 30 %-án nem vett részt, annak továbbhaladásáról a tantestület dönt, osztályozó vizsgára utasíthatja.

Osztályozó vizsgát tehet az a tanuló, aki az évközi és év végi vizsgákon önhibáján kívül nem jelenhetett meg, ezt igazolásokkal alátámasztva kérelmet ad be, illetve előrehozott érettségire jelentkezett. Az osztályozó vizsga lehetőségéről a felnőttoktatási igazgatóhelyettes hoz döntést. Az osztályozó vizsga ideje:

- augusztus utolsó hete: a javító vizsgák idején
- január harmadik hete: a második beszámoló idején
- április harmadik hete: előrehozott érettségire jelentkezés esetén
- június első hete: az év végi vizsgák idején

Ha a tanuló az osztályozó vizsgán legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, az osztályozó vizsga követelményei szerint javító vizsgát tehet a legközelebbi vizsgaidőszakban. Ennek ideje:

- augusztus utolsó hete
- október harmadik hete
- január harmadik hete

Valamennyi évfolyamon az osztályozó vizsga vizsgabizottság előtt zajlik, melynek elnöke a felnőttoktatási tagozat vezetője, tagjai a kérdező tanárok.

7.4 Javítóvizsga

Az a tanuló, aki a tanév tanulmányi kötelezettségét nem teljesítette, a tanév végén legfeljebb három tantárgyból elégtelen osztályzatot kapott, augusztus utolsó hetében javítóvizsgát tehet. A javítóvizsga helye az az iskola, amelyben a tanuló elégtelen osztályzattal zárta.

A javítóvizsgát vizsgabizottság előtt kell tenni. A vizsgabizottság elnöke: a felnőttoktatási igazgatóhelyettes vagy az ő megbízottja, tagjai: a kérdező tanár, és még egy tanár. A javítóvizsga írásbeli és szóbeli részből áll, kivéve a matematikát és a digitális kultúrát, amely tantárgyakból csak akkor kell szóban vizsgáznia, ha az írásbeli dolgozata elégtelen.

Sikeres javítóvizsga után a tanuló felsőbb osztályba léphet, sikertelen javítóvizsga esetén tanulmányait csak az évfolyam megismétlésével folytathatja.

Évfolyamismétléssel folytathatja tanulmányait az a tanuló, aki tanév végén 3-nál több tantárgyból elégtelen osztályzatot kap, illetve aki valamely tantárgyból sikertelen javítóvizsgát tesz.

Az a tanuló, aki az augusztusi javítóvizsgán igazolt ok miatt nem tudott részt venni, októberben tehet javítóvizsgát. A javítóvizsgáig a tanuló a magasabb osztály foglalkozásait feltételesen látogathatja. Ha a javítóvizsgája sikertelen, a tanulmányait csak az osztály megismétlésével folytathatja.

7.5 Érettségi vizsga

A tizenkettedik osztály eredményes elvégzése után a tanulók a 100/1997.(VI.13.) Kormányrendelet előírásai szerint érettségi vizsgát tehetnek. Az érettségire való jelentkezés határideje február 15. A határidő elmulasztása jogvesztő.

Ha a tanuló teljesítette a tantárgy gimnáziumi követelményeit és osztályozó vizsgát tett, előrehozott érettségi vizsgára jelentkezhet. Az előzetes jelentkezés határideje február 15. A középszintű érettségi vizsga követelményeit a 40/2002.(V.24.) OM rendelet (és annak folyamatos módosításai) határozza meg.